

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca)

SSN Maria Tyszel

w sprawie z powództwa S. S., L.O., R. D.

przeciwko E. M.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 marca 2005 r.,

zażalenia powoda L. O. na wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 grudnia 2004 r., sygn. akt VI Pa .../04,

oddala zażalenie.

U Z A S A D N I E N I E

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2004 r. VI Pa .../04 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. odrzucił kasację powoda L. O. od wyroku tego Sądu z dnia 4 sierpnia 2004 r. oddalającego jego apelację. Sąd ustalił, że w sprawie, w której roszczeń pracowniczych dochodziło kilku powodów, powód L. O. zaskarżył apelacją wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 23 kwietnia 2004 r. w części oddalającej jego powództwo o zapłatę 8.390 zł. Taką wartość przedmiotu

zaskarżenia wskazał pełnomocnik powoda w apelacji. Zdaniem Sądu Okręgowego kasacja podlega odrzuceniu z dwóch przyczyn. Po pierwsze nie przedstawiono w niej okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji (art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.). Za przedstawienie takich okoliczności nie może być uznane stwierdzenie, że „w niniejszej sprawie występują istotne zagadnienia prawne a także potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości”. Nie wskazano bowiem jakie istotne zagadnienia prawne występują w niniejszej sprawie ani wykładnia jakich przepisów budzi poważne wątpliwości. Po drugie kasacja jest niedopuszczalna przedmiotowo z mocy art. 392¹ § 1 k.p.c., gdyż wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia kasacją nie może być bowiem wyższa niż wartość określona w apelacji. W apelacji pełnomocnik powoda określił tę wartość na kwotę 8.390 zł a we wniosku apelacyjnym żądał „zmiany wyroku w zaskarżonym zakresie i zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 8.390 zł tytułem odszkodowania, odprawy, ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej, ekwiwalentu za bony świąteczne, ekwiwalentu za paczki dla dzieci wraz z ustawowymi odsetkami”. Wyrok Sądu pierwszej instancji oddalający powództwo został zaskarżony apelacją tylko w zakresie żądania zasądzenia kwoty 8. 390 zł i taka jest wartość zaskarżenia kasacją. Kasacja jest więc niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie art. 393⁵ k.p.c.

Postanowienie to zaskarżył zażaleniem powód wnosząc o jego uchylenie. Zarzucił on, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 14.082,38 zł, tak jak to zostało określone w kasacji. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji powód sprecyzował swoje roszczenie żądając zasądzenia odszkodowania w kwocie 4.500 zł, odprawy w kwocie 3.000 zł, ekwiwalentu za pranie w kwocie 390 zł, dodatku za pracę w warunkach szkodliwych w kwocie 5.382 zł, równowartości bonów świątecznych w kwocie 300 zł, równowartości paczek dla dzieci w kwocie 200 zł i zwrotu kosztów dojazdu do pracy w kwocie 310, 38 zł. Łącznie daje to kwotę 14.082, 38 zł. Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. powództwo zostało oddalone a powód zaskarżył ten wyrok w całości, w szczególności wskazując jakie postanowienia wyroku zaskarża. Wobec tego oczywistym pozostaje, iż wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła również 14.082,38 zł, a określenie „w szczególności” stanowiło niewyczerpujące doprecyzowanie przedmiotu

zaskarżenia. Zarzucił ponadto, że kasacja spełnia warunki określone w art. 393³ § 1 k.p.c., gdyż zawiera okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji. Okolicznościami tymi są występowanie istotnego zagadnienia prawnego i potrzeba wykładni przepisów prawnych. Problem, czy przedstawione w kasacji zagadnienie prawne są rzeczywiście istotnymi zagadnieniami prawnymi i czy występują w sprawie, nie może być przedmiotem rozważania na etapie badania dopuszczalności kasacji, lecz dopiero przy rozstrzygnięciu o przyjęciu kasacji do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje. Skarżący nie przeczy, że w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia została określona na kwotę 8. 390 zł, lecz jego zdaniem wystąpiła tu pomyłka, skoro wyrok oddalający powództwo o zapłatę 14.082, 38 zł został zaskarżony apelacją w całości. W rzeczywistości zawarte w apelacji sformułowanie „zaskarżam wyrok w całości” jest ewidentnym błędem, gdyż wyrok zawierał rozstrzygnięcia dotyczące nie tylko powoda lecz również innych osób, także uwzględniające ich żądania. Powód nie mógł zatem zaskarżyć wyroku w całości lecz jedynie w części dotyczącej jego żądań. Zakres zaskarżenia powód określił w apelacji stwierdzając, że skarży oddalenie powództwa o odszkodowanie, odprawę, ekwiwalent za pranie, bony świąteczne i paczki świąteczne. Nie zostało natomiast zaskarżone oddalenie powództwa o dodatek za pracę w warunkach szkodliwych i zwrot kosztów dojazdu. Stąd wartość przedmiotu zaskarżenia apelacją jest niższa od pierwotnie żądanej kwoty. Wartość przedmiotu zaskarżenia w kasacji od wyroku sądu drugiej instancji oddalającego apelację nie może przewyższać wartości przedmiotu zaskarżenia apelacją. Sąd Okręgowy słusznie uznał, że kasacja jest przedmiotowo niedopuszczalna, gdyż zgodnie z art. 392¹ § 1 k.p.c. kasacja nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Zarzut w tym zakresie okazał się nieuzasadniony.

Nieuzasadniony jest także zarzut, że kasacja spełnia wszystkie warunki, od których przepis art. 393³ § 1 k.p.c. uzależnia jej dopuszczalność. . Przepis ten wymaga, oprócz przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji. Okoliczności negatywne, będące podstawą do odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania,

wymienione są w art. 393 § 1 k.p.c.. Poza oczywistą bezzasadnością kasacji odmowa przyjęcia kasacji do rozpoznania następuje wówczas, gdy w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne lub nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych. Określony w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. wymóg przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji oznacza, że w kasacji powinno być wskazana potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego lub dokonania wykładni budzących wątpliwości albo wywołujących rozbieżności w orzecznictwie przepisów prawa. Zgodnie z art.

393 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia kasacji jeżeli zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo albo gdy zachodzi nieważność postępowania. Prawidłowe przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji polega na wskazaniu przynajmniej jednego z czterech wymienionych elementów – istnienia istotnego zagadnienia prawnego, potrzeby wykładni przepisów prawa, oczywistego naruszenia prawa lub nieważności postępowania. Nie wystarczy przy tym powtórzenie zapisu zawartego w art. 393 k.p.c., gdyż wówczas wymóg zawarty w art. 393³ § 1 pkt 3 nie miałby sensu. Celem tego wymogu jest umożliwienie Sądowi Najwyższemu oceny, czy w danej sprawie istnieją podstawy do przyjęcia kasacji czy też do odmowy takiego przyjęcia. Dlatego przy przedstawieniu jako okoliczności uzasadniającej rozpoznanie kasacji istotnego zagadnienia prawnego należy opisać to zagadnienie, podobnie jak przy przedstawieniu konieczności wykładni prawa należy wskazać przepisy wymagające wykładni i wątpliwości interpretacyjne, przy przedstawieniu oczywistego naruszenia prawa należy wskazać oczywistość naruszenia prawa, a przy przedstawieniu nieważności postępowania należy wskazać okoliczności powodujące nieważność. Kasacja wniesiona przez powoda nie spełnia omawianego wymogu formalnego gdyż powtarza jedynie zapisy art. 393 § 1 k.p.c. dotyczące występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i potrzeby wykładni przepisów prawa. Nie precyzuje ani w żaden inny sposób nie opisuje zagadnienia prawnego ani nie przedstawia wątpliwości, jakie mogłaby budzić wykładnia przepisów prawa. Przedstawienie takich okoliczności, należy do wymogów formalnych, które sąd drugiej instancji bada oceniając dopuszczalność kasacji. Natomiast Sąd Najwyższy może ocenić, czy zagadnienie prawne jest istotne lub czy wątpliwości co do

wykładni przepisów prawa rzeczywiście istnieją, tylko wówczas, gdy zagadnienie prawne zostało sformułowane w sposób konkretny a wątpliwości co do wykładni prawa zostały wyartykułowane. Zawarte w kasacji powoda powtórzenie treści przepisu art. 393 § 1 k.p.c. nie jest przedstawieniem okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji. Odrzucenie kasacji z powodu tego braku było więc zasadne.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 i art. 393¹⁸ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.